

Bortfaldet spørgsmål

Spm. nr. 3723

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Spørgsmål nr. S 3723, folketingssamlingen 1999-2000, der er stillet til socialministeren af fru Tove Fergo, er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der hermed er bortfaldet, lød således:

Til socialministeren (5/9 2000) af:
Tove Fergo (V):
»Vil ministeren oplyse, hvor mange udslusningsboliger der er på lands-, amts- og kommunalplan?«

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 8:
Forespørgsel til statsministeren og justitsministeren [om offentlige myndigheders adgang til at offentliggøre resultater af tilsynsbesøg og om de berørtes retssikkerhed].
Af Eva Kjer Hansen (V) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 11/10 2000).

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 9:
Forespørgsel til statsministeren [om udsultningen af yderområderne i Danmark med hensyn til statslige institutioner og servicefunktioner].

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 12/10 2000).

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 5: Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Hjemmel til opkrævning af betaling i forbindelse med godkendelse af private høreapparatleverandører).

Af socialministeren (Henrik Dam Kristensen).
(Fremsat 4/10 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Inger Bierbaum (S):

Det lovforslag, som vi skal behandle i dag, mener jeg mest er en tydeliggørelse af loven om tilskud til høreapparater fra maj måned.

Forslaget indeholder en præcisering af, at der ved godkendelsesproceduren af private høreapparatleverandører kræves betaling. Sundhedsministeren fastsætter med hjemmel i § 97, stk. 6, i serviceloven en betaling på grundlag af de omkostninger, der er forbundet med godkendelsen.

Da vi i maj vedtog den ændring af serviceloven, der giver hørehæmmede mulighed for at vælge et andet tilbud end det offentlige, understregede de fleste ordførere vigtigheden af, at kvaliteten i omsorgen vil blive fastholdt, også hos de private leverandører, og det var også afgørende for os i Socialdemokratiet. Derfor er vi også tilfredse med, at Sundhedsstyrelsen har udarbejdet retningslinjer for god høreapparattilpasning, der indeholder nogle objektive kriterier for, hvornår en privat høreapparatleverandør kan godkendes som tilskudsberettiget.

Ligeledes er vi tilfredse med, at der bliver etableret en ordening, der sikrer, at de private leverandører faktisk lever op til de retningslinjer. Det giver patienterne den nødvendige sikkerhed for en fagligt kompetent behandling.

Da vi vedtog lovgivningen i maj, var det vores forståelse, at de private leverandører selv skulle betale for denne godkendelse, som man

jo også kender det fra andre områder. At der så senere er rejst tvivl om, hvorvidt der er tilstrækkelig lovhjemmel til at opkræve denne betaling, er derfor beklageligt, men det kan vi rette op på nu ved dette forslag.

Forslaget her er som nævnt blot en præcisering af, at de private leverandører selv skal opbære udgifter til at dokumentere kvaliteten af deres arbejde, og det støtter vi i Socialdemokratiet.

Erik Larsen (V):

Jeg vil gerne sige, at jeg synes, det er trist, at vi i dag skal reparere på et lovforslag, som i virkeligheden skulle være fuldt og færdigt. Det er trist for alle de mennesker, som på den måde er blevet forhindret i at få en valgmulighed til at bruge private høreapparatleverandører. Det er trist for den store venteliste, der er inden for det her område.

Men når det så er sagt, vil Venstre selvfølgelig gerne medvirke til, at reparationen finder sted, sådan at det bliver muligt at opkræve de faktiske omkostninger ved den godkendelsesprocedure, som vi også er enige i, af de private høreapparatleverandører.

Jeg vil gerne understrege her fra Folketingets talerstol, at vi lægger meget vægt på, at det er de faktiske omkostninger forbundet med denne godkendelse, der er tale om. Vi lægger ligeledes meget vægt på – og det vil vi bruge udvalgsarbejdet til – at finde en model, så det bliver muligt at sikre de helt små høreapparatleverandører mod helt uforholdsmæssigt store omkostninger i forbindelse med denne godkendelse.

Som sagt synes vi, at det er beklageligt, men vi vil gerne medvirke til at få de her ting rettet op.

Pia Christmas-Møller (KF):

For Det Konservative Folkeparti har det i mange år været en hjertesag at sikre, at handicappede kan få mulighed for frit at vælge mellem leverandører af hjælpemidler. Derfor var vi meget tilfredse med, at det blev muligt at give denne valgfrihed. Nu står vi så over for spørgsmålet, om det skal være muligt at sikre lovhjemmel for, at der kan opkræves penge for godkendelsesproceduren af de private leverandører.

Vi vil gerne give tilslutning til forslaget, men understreger, at det ikke må være en glidebane, som ender med, at man faktisk lægger forhindringer i vejen for, at der bliver tilstrækkelig mange private udbydere, som bliver godkendt.

Med den forudsætning vil vi tilsige en positiv udvalgsbehandling.

Villy Søvnald (SF):

Det er efter min opfattelse ikke det vigtigste socialpolitiske forslag, vi har behandlet i Folketinget, og jeg deler sådan set ærgrelsen over, at vi skal til det igen, men vi gav tilslutning i sin tid til at komme ventelisterne til livs på den måde, at vi åbnede op for, at også private kunne levere høreapparater under forudsætning af, at de var godkendte.

Til gengæld var det en klar forudsætning, da vi vedtog loven, at man skulle opkræve betalingen for godkendelsen hos de private leverandører. Der har så været tvivl om, hvorvidt man kunne det. Den tvivl vil vi meget gerne være med til at rydde af vejen.

Aase D. Madsen (DF):

Dansk Folkeparti finder, at dette lovforslag vist må kaldes et hovsaforslag. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvorfor mon spørgsmålet om kontroludgiften overhovedet ikke har været drøftet i forbindelse med det oprindelige lovforslag. Jeg har gransket forslaget og referatet af debatten her i Folketingssalen på kryds og tværs, og jeg har ikke fundet blot en antydning af, at det netop var de private leverandører, der skulle betale for denne godkendelse. Så mon ikke det har ligget i kortene, at det skulle være det offentlige, der skulle sluge den udgift?

Dansk Folkeparti stemte ja til det oprindelige forslag, på trods af at vi ikke mente, at tilskudet på de 3.000 kr. var stort nok. Dansk Folkeparti er derfor meget skeptisk over for de meget høje gebyrer, og at det er de private høreklinikker, der skal betale disse omkostninger, som det jo præciseres i dette forslag. Denne udgift vil klinikkerne naturligvis ikke kunne undgå at skulle vælte over på høreapparatprisen. Det i forvejen for lille tilskud på 3.000 kr. vil på den måde blive udhulet, og forslaget vender dermed den tunge ende nedad.

Det er Konkurrencestyrelsen da også inde på i sit høringssvar. Konkurrencestyrelsen finder tillige, at gebyrpolitikken vil virke modsat sigtet om i højere grad at ligestille de offentlige og de private høreklinikker. Forslaget er altså konkurrenceforvridende, og de høje gebyrer medvirker uden tvivl til, at mange af de private leverandører af høreapparater ikke vil være med.

Det betyder så alt i alt, at ventelisterne måske ikke bliver nedbragt i det omfang, som var for-

målet med det oprindelige forslag. Dansk Folkeparti mener, at det er det offentlige, der må betale. Det er jo det offentlige, altså amterne, der ikke i første omgang har sørget for, at ventelisterne blev bragt ned på et acceptabelt niveau.

Så det var altså derfor en håndsrekning til amterne i forbindelse med muligheden for at få nedbragt ventelisterne, da ordningen om tilskud med de 3.000 kr. blev indført, og de private høreklivninger kom ind i billedet. Amterne slipper jo på den måde for en meget ressourcerelevende udbygning af de offentlige høreklivninger. Derfor må det være ret og rimeligt, at når det offentlige kræver en kontrol, må det i dette tilfælde også være det offentlige, der betaler.

Dansk Folkeparti er for så vidt enig i sigtet med lovgivningen, der går ud på at sikre, at høreapparathandlingerne foretages af seriøse, private høreklivninger, når der er offentlige midler involveret. Men på den anden side findes der ikke en tilsvarende kontrol- og gebyrordning for f.eks. speciallægeklinikker, tandlæger, optikere osv. Her løber en eller flere ingeniører ikke rundt og kontrollerer deres arbejde, og de leverer jo også ydelser, der helt eller delvis bliver finansieret af det offentlige.

Men vi er som sagt bange for, at dette lovforslag kan ødelægge økonomien for de hørehæmmede, der ellers ville vælge den private løsning, og at de derfor bliver nødt til at stille op i ventelisten til de offentlige høreklivninger igen.

Dansk Folkeparti finder, det er totalt uacceptabelt, at man eventuelt igen skal gøre ventelisterne længere. Men vi vil naturligvis under udvalgsbehandlingen se på, om de positive ting i dette forslag kan opveje de negative ting, som jeg her har omtalt.

Lone Yalcinkaya (CD):

Da CD's socialordfører er forhindret i at være til stede her i salen ved behandlingen af dette lovforslag, skal jeg hermed give denne korte melding:

Uanset at CD ikke hører til dem, der stemte for ændringen i serviceloven i sidste samling om en privatiseringsløsning på høreapparatområdet, skal jeg på mit partis vegne sige, at CD ikke har nogen indvendinger mod at give den hjemmel til opkrævning af betaling, som socialministeren har bedt om. De private leverandørers betaling for de omkostninger, der er forbundet med deres godkendelse, var en forud-

sætning ved ordningens indførelse, og derfor kan CD også gå ind for forslaget.

Det betyder dog ikke, at CD i øvrigt har ændret holdning til den offentlige høreomsorg og ordningen som sådan.

Dorit Myltoft (RV):

Det Radikale Venstre støttede, at mennesker med hørehandicap kunne få lov til at købe høreapparater hos en anden høreapparathandlende end den, som anvises af amtskommunen.

Det er en betingelse for at opnå tilskud, at høreapparatet udleveres fra en godkendt, privat høreapparathandlende, der opfylder de godkendelseskrav, som sundhedsministeren har fastsat.

Det var forudsat, at godkendelsesordningen skulle hvile i sig selv, således at godkendte private skulle betale for omkostningerne ved udstedelse og vedligeholdelse af godkendelsen.

Når det så viser sig, at det er tvivlsomt, om der i den vedtagne lov er tilstrækkelig hjemmel til at opkræve denne betaling i forbindelse med godkendelsen, ja, så må Det Radikale Venstre sige, at vi selvfølgelig støtter, at det i loven præciseres, at der kan kræves betaling.

Så vi støtter det her lovforslag.

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslisten stemte ikke for det oprindelige forslag fra sidste samling om at gøre det muligt at vælge private høreapparathandlende, og det var jo specielt, fordi vi syntes, at muligheden kun reelt eksisterede for dem, der havde råd til selv at betale en del af udgifterne.

Men vi kan da derimod godt støtte det her forslag, for vi finder det betryggende, at de, der skal levere høreapparaterne, er godkendt. Det giver tryghed for kunderne. Og vi finder det også rimeligt, at man som leverandør selv skal afholde udgifterne til autorisationen.

Så vi støtter forslaget.

Jens Ove Kjeldsen (KRF):

Ja, jeg kan meddele, at Kristeligt Folkeparti kan tilslutte sig dette forslag.

Det er vigtigt, at vi sørger for, at lovgrundlaget er i orden for reel valgfrihed mellem leverandører af høreapparater, men det er dog også vigtigt, at det offentlige begrænser udgifterne mest mulig til godkendelsesprocedurer, også selv om det nu kan pålægges de private at betale den udgift.

Tom Behnke (FRI):

Vi var i Frihed 2000 meget glade for, at ordningen endelig blev gennemført, efter at vi havde fremsat forslag her i Folketinget adskillige gange om, at der selvfølgelig også skulle være frit leverandørvalg på det her område. Det havde der ikke været i en årrække, og der var mange, der argumenterede imod, at man skulle have det. Men langt om længe lykkedes det jo, og så fik vi det gennemført.

Desværre er det jo så ærgerligt at konstatere bagefter, at der er sket lovsjusk, at det, man egentlig havde tænkt sig at gennemføre, fik man ikke gennemført alligevel. Lovforslaget var ikke skrevet godt nok. Så må man jo prøve at samle op her bagefter og prøve at få lovforslaget rettet ind, sådan som det bør være, og sådan som man ønskede, det skulle være.

I forhold til dem, der får en autorisation eller en godkendelse, har vi principielt ikke noget imod, at man lægger en eller anden form for mindre gebyr på for at få den godkendelse. Det har vi principielt ikke noget imod, men det rejser en lang række spørgsmål: For det første er det spørgsmålet, om den betalingsstørrelse, der er lagt op til, overhovedet er rimelig. Det er jo rasende, vanvittigt dyrt, som man lægger op til at den her godkendelsesordning skal være. Det skal koste næsten 40.000 kr. at blive godkendt i første omgang og derefter et årligt gebyr på 24.000 kr. for at forsætte med at gøre noget, som de pågældende mennesker har gjort måske i en menneskealder, og hvor kunderne har været tilfredse. For hvis ikke kunderne har været tilfredse, så har de valgt en anden leverandør, og så havde leverandøren lukket sin butik.

Disse leverandører, der har årelang erfaring, og som oven i købet bliver førstegangsgodkendt, skal altså årligt betale 24.000 kr. for en kontrol, som kunderne før i tiden stod for. Den kontrol vil kunderne jo fortsat skulle stå for, for det tilskud, man giver fra det offentlige, er jo langt fra nok til at betale for et høreapparat – langt fra. Og derfor må vi jo gå ud fra, at kunderne vælger den leverandør, hvor kvaliteten er i orden; ellers vælger kunderne en anden leverandør, og så må leverandøren lukke sin butik.

Altså man kan diskutere, om det overhovedet er nødvendigt med denne her meget, meget omfattende kontrol af leverandørerne. Og det næste, man i høj grad kan sætte spørgsmålstegn ved, er prisen på den kontrol. Det er fuldstændig vanvittigt, at det skal koste så meget. Det kan gøres langt billigere.

Det andet, der så også er interessant at få slået helt fast under behandlingen af det her lovforslag, er: Er der tale om et gebyr i juridisk forstand, altså at betaling aldrig kan blive højere end de faktiske omkostninger – det er ganske interessant – eller er der tale om en ny skat?

Ministeren skriver det på en lidt anden måde, og jeg tror, ministeren mener, at der er tale om et gebyr. Men det fremgår ikke ordret, og det kunne jeg godt tænke mig at få sat på plads.

Så er spørgsmålet også: Når nu der skal være sådan en omfattende kontrol af kvaliteten hos de private, hvem står så for kontrollen i det offentlige, og er det lige så dyrt for de offentlige leverandører at blive godkendt, som det vil være for de private?

Det, der også er interessant, er: På en lang række andre områder, hvor vi udsteder godkendelser og autorisationer, er der da også tale om gebyrer og gebyrer i denne her størrelsesorden? Det er ting, som vi under udvalgsbehandlingen vil se meget nøje på. Vi har ikke noget specielt imod, at lovforslaget her går igennem, og jeg vil slet ikke udelukke, at vi kommer til at stemme for lovforslaget ved tredjebehandlingen, slet ikke. Men der er nogle helt principielle ting omkring gebyrernes størrelse her, som bør være afklaret, inden vi når til en tredje behandling.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg vil gerne takke de fleste af ordførerne. Der blev også rejst nogle konkrete spørgsmål, som jeg synes vi skal tage os tid til at dyrke under udvalgsarbejdet. Men jeg vil gerne som en overordnet betragtning sige, at de omkostninger, der vil blive tale om for de private leverandører, er de reelle omkostninger, der er i forbindelse med godkendelsen.

Jeg tror, det var hr. Erik Larsen, som sagde, at det var trist, at der nu skulle repareres på lovforslaget. Det kan jeg være enig i, og derfor har jeg sådan set kun at tilkendegive over for Folketinget, over for Socialudvalget, at ministeriet vil gøre, hvad vi kan, for at vi så hurtigt som muligt kan få dette lovforslag igennem Folketinget, så vi kan nå den situation, som vi egentlig gerne ville have nået allerede fra før sommer.

Aase D. Madsen (DF):

Nu sagde ministeren lige før, at det er de reelle omkostninger med hensyn til kontrollen, der skal pålægges de private høreapparatleverandører.

Jamen så vil jeg gerne spørge: Hvordan er det muligt at kontrollere gebyrprisen, om det virkelig er den lavest mulige, når det, der hedder DELTA, Teknisk Audiologisk Laboratorium, har fået monopol på denne kontrolvirksomhed og dermed jo selv kan prissætte, som de vil? Det, jeg vil spørge om, er, om der er andre udbydere her i landet, der kan udøve den samme kontrol.

Og så vil jeg ligesom hr. Tom Behnke under udvalgsarbejdet komme ind på, hvorfor der ikke er den samme kontrol med de offentlige høreklivnikker. Hvorfor skal de private høreklivnikker kontrolleres så voldsomt, når de offentlige høreklivnikker ikke har den samme kontrol?

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 21: Forslag til lov om butikstid.
Af erhvervsministeren (Pia Gjellerup).
(Fremsat 5/10 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Frode Sørensen (S):

Dette lovforslag må vel siges at være blevet til efter en særdeles grundig debat i befolkningen og ikke mindst blandt politikere og interesseorganisationer, en debat, der har været ført med skiftende styrke lige siden revisionen af den tidligere lukkelov i 1995, men absolut mest intenst det seneste år.

Diskussionstemaerne har været de samme gennem alle årene, i øvrigt også forud for 1995. På den ene side står de, der ønsker at bevare en lukkelov, som tager hensyn til de mindre bu-

tiksindehavere, eksempelvis udvalgs- og specialforretningerne, der ikke har mulighed for at holde åbent på alle tider af døgnet på alle ugens 7 dage. På den anden side står de store supermarkedskæder, som tilsyneladende ikke har problemer med at skaffe personale. De ser derfor helst en fuldstændig ophævelse af loven.

I Socialdemokratiet har vi længe påpeget, at lukkeloven også har en tredjepart, nemlig de svage forbrugere. Det er alle de forbrugere, som ikke har mulighed for at tage bilen og køre til storcentrene i udkanten af de større byer og handle ind. Det er de ældre, som er nødt til at købe ind tæt på deres hjem, fordi de ikke kan slæbe mere med end det, de kan bruge fra dag til dag. Det er alle dem uden bil, den enlige mor på cykel og de unge familier, som med barnevognen ikke kan tilbagelægge flere kilometer i bus eller tog for at få fat i de mest nødvendige dagligvarer.

Fælles for dem er, at deres indkøbsmuligheder vil blive voldsomt forringede, hvis dagligvarebutikkerne i deres nærområde må dreje nøglen om. Dette gælder især i de små landsbysamfund, hvor der oftest kun er en enkelt dagligvarebutik.

Erfaringerne med 1995-loven siger, at netop tilladelsen til at holde søndagsåbent for de mindre dagligvarebutikker har betydet, at de mindre bysamfund har kunnet bevare deres brugs eller deres købmand.

Omsætningen om søndagen, hvor storcentrene er lukket, har været tilstrækkelig til at holde liv i disse butikker og dermed i mange af de små bysamfund. Lovforslaget bevarer denne fordel for de mindre butikker, så vi fortsat kan have en butiksstruktur, som burde være i hele samfundets interesse.

Hertil kommer, at en ophævelse af søndagsbestemmelsen efter vor opfattelse ikke vil betyde en øget konkurrence med deraf følgende lavere butikspriser for forbrugerne, sådan som tilhængerne af en liberalisering påstår. Tværtimod tror vi ligesom Forbrugerrådet, at en liberalisering af lukkeloven vil føre til en yderligere koncentration på dagligvaremarkedet til skade for konkurrencen og dermed i sidste ende til skade for forbrugerne.

Lovforslaget åbner dog for en udvidelse af muligheden for at holde åbent om søndagen. Alle butikker kan fra den 1. juli 2001 holde åbent på fire søndage i løbet af et år, og fra 2003 på yderligere fire søndage i sommermånederne. Hermed opfyldes et ønske om, at også de større